

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/89/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217867
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4312217867.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Renáty Pátrovičovej, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, za ktorú koná advokát a konateľ Doc. JUDr. Branislav Fridrich. PhD., proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 16. septembra 2013, č. k. 12C/25/2013-40, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.
Žalovanému nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Nitra (súd prvého stupňa v zmysle § 9 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) rozsudkom zo dňa 16. septembra 2013, č. k. 12C/25/2013-40 zamietol návrh (správne žalobu, keďže sa týka dvojstranných právnych vzťahov medzi žalobcom a žalovaným) a odporcovi (správne žalovanému) nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca sa písomne podanou žalobou doručenu dňa 28. 09. 2012 domáhal od žalovaného zaplatenia majetkovej škody v sume 175,- eur a náhrady nemajetkovej ujmy v sume 1.825,56 eura, dôvodiac tým, že Okresný súd Levice ako exekučný súd nerozhodol o návrhu na zmenu exekútora v zákonom stanovenom čase. Vec bola vedená exekútorom pod exekučným číslom EX 241/2006. Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu vznikla žalobcovi majetková škoda vo výške 175,- eur predstavujúca náhradu účelne vynaložených nákladov vo veci správy a vymáhania pohľadávky v čase omeškania, a to 70,- eur na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému, 40,- eur na udržiavanie a správu informačného systému, 50,- eur na administratívnu prácu, poštovné, telekomunikačné výdavky, 15,- eur na poštovné a ostatné administratívne výdavky. Nemajetkovú ujmu vyčíslil na 1.825,56 eura za 995 dní bezdôvodnej nečinnosti súdu, pričom vychádzal z výpočtu 55,32 eura za jeden mesiac omeškania s poukazom na nálezy Ústavného súdu. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodnil tým, že došlo k porušeniu jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Súd vo veci pojednával v neprítomnosti žalobcu podľa § 101 ods. 2 OSP, jeho právneho zástupcu a žalovaného, ktorí mali doručenie predvolania riadne vykázané, žalovaný svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil a súhlasil, aby sa pojednávalo v jeho neprítomnosti, právny zástupca žalobcu ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní a žiadal pojednávanie odročit' pre kolíziu s iným pojednávaním. Súd ospravedlnenie právneho zástupcu žalobcu neakceptoval, pretože právny zástupca žalobcu ospravedlnil svoju neúčast' 3 dni pred pojednávaním, žiadal pojednávanie odročit', z dôvodu kolízie s inými pojednávaniami, čo nedokladoval. Súd mal za to, že kolízia pojednávaní nie je dôvod, pre odročenie pojednávania. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom

spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 9Er/831/2006, pričom zistil, že žalobca ako oprávnený navrhol písomným podaním zvolenému súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu. Exekúcia bola u exekútora vedená pod sp. zn. EX 241/2006 voči povinnému W. K., nar. XX. XX. XXXX. Oprávnený podal návrh na zmenu súdneho exekútora, ktorý bol exekučnému súdu doručený dňa 13. 12. 2007, exekútor doručil súdu vyčíslené trovy exekúcie dňa 06. 08. 2008. Okresný súd Levice rozhodol uznesením zo dňa 27. 08. 2010, právoplatným dňa 27. 12. 2010 tak, že vyhovel žiadosti oprávneného na zmenu exekútora a poveril súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. Návrh na zmenu súdneho exekútora bol exekučnému súdu doručený dňa 13. 12. 2007. Zákonná lehota na rozhodnutie je 30 dní a tá uplynula dňa 13. 01. 2008, exekučný súd rozhodol dňa 27. 08. 2010, po dvoch rokoch a 8 mesiacoch od podania návrhu a po dvoch rokoch od doručenia vyčíslených trov pôvodného exekútora. Žalovaný sa k podanej žalobe vyjadril písomne s tým, že ju žiadal zamietnuť z dôvodu zmätočnosti. Dodal, že nie je jasný titul nároku na náhradu škody. Žalobca neuviedol kroky, ktoré podnikol na odstránenie neželaného stavu v súvislosti s prieťahmi v konaní. Mal za to, že nárok je uplatnený na súde predčasne, keďže ešte neuplynula lehota 6 mesiacov na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. K samotnému postupu súdu žalovaný uviedol, že z praktického hľadiska je lehota na zmenu exekútora objektívne nedodržateľná vzhľadom na úkony súdu spojené s týmto návrhom. Zároveň vzniesol námietku premlčania pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 30 - dňovej lehoty od doručenia návrhu na zmenu súdneho exekútora pred dňom 23. 04. 2009, teda tri roky pred dňom, kedy boli žalovanému doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku. Žalovaný namietal vyčíslenie materiálnej škody, mal za to, že požadovať paušálnu sumu je nesprávne a účelové, pretože je potrebné preukázať skutočnú škodu listinnými dôkazmi, čo žalobca nepreukázal. K nemajetkovej ujme uviedol, že poskytovanie finančného zadosťučinenia nie je automatické a podlieha podrobnému skúmaniu prípadu zo strany Ústavného súdu, pričom vznik nemajetkovej ujmy u právnických a fyzických osôb je odlišný, treba prihliadať aj na dobré mravy u poškodenej osoby. Vzhľadom k tomu, že išlo o spotrebiteľský vzťah, bolo na mieste podrobné skúmanie, pri vydávaní poverenia, vzhľadom na zvýšené riziko ohrozenia alebo porušenie práva spotrebiteľa. Žalovaný mal za to, že žalobca nepreukázal, že by v namietanom konaní došlo k nesprávnemu úradnému postupu a že by mu vznikla nemajetková ujma, či majetková škoda. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobca sa podanou žalobou domáhal náhrady škody a náhrady nemajetkovej ujmy, ktorý odôvodnil tým, že exekučný súd nerozhodol o návrhu na zmenu exekútora v zákonom stanovenom čase. Žaloba žalobcu bola dostatočne špecifikovaná v zmysle § 43 OSP a zákona č. 233/1995 Z. z. Žalobca v petite žaloby uviedol, čoho sa podaným návrhom domáha, voči komu a z akého titulu. Nepredloženie dôkazov a neunesenie dôkazného bremena je dôvodom na prípadné zamietnutie návrhu, nie na odmietnutie podania. Žalobu žalobcu súd nemohol ako predčasne podanú zamietnuť, pretože súd vo veci rozhodol po uplynutí 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody bola žalovanému doručená dňa 25. 05. 2012 a dňa 30. 05. 2012. Nárok žalobcu súd považoval za premlčaný, pretože návrh na zmenu exekútora bol podaný dňa 13. 12. 2007, žalobca sa mohol o škode dozvedieť po 30 dňoch od doručenia návrhu na zmenu exekútora, teda 13. 01. 2008, a teda lehota troch rokov uplynula dňom 13. 01. 2011, pričom žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody bola podaná v máji 2012. Aj keby nárok žalobcu súd nepovažoval za premlčaný, zamietol by ho z iných dôvodov. Žalobca sa domáhal náhrady škody a náhrady nemajetkovej ujmy z dôvodu nesprávneho úradného postupu súdu, ktorý videl v tom, že rozhodnutie o zmene exekútora nebolo vydané v zákonnej stanovenej 30- dňovej lehote. Súd v tomto prípade neskúmal, či prišlo k prieťahom v konaní, pretože otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný preskúmať Ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu. Súdne konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale Ústavný súd Slovenskej republiky na podklade ústavnej sťažnosti (resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prieťahy). Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prieťahov. Súd v tomto konaní zisťoval, či bola alebo nebola dodržaná zákonná 30- dňová lehota, ak nebola dodržaná tak z akého dôvodu a či v súvislosti s prípadným nedodržaním lehoty mohla vzniknúť žalobcovi škoda a nemajetková ujma. Súd dodal, že ak žalobca tvrdí, že mu vznikla škoda, mal by mať dôkazy, ktorými by ju preukázal a za daného stavu nie je zrejme ako mohol žalobca dospieť k výške ním tvrdenej škody. Žalobcom tvrdená majetková škoda nebola nijako preukázaná, nepreukázal zníženie svojho majetku, pričom na žalobcovi je preukázať svoje tvrdenia. Žalobca svoje tvrdenia o škode v návrhu všeobecne popísané ani v jednom prípade nijako nedokladoval. Určenie výšky škody v návrhu nie je dôkazom o

vzniknutej škode. Je na žalobcovi, aby spolu s návrhom predložil dôkazy ujmy, resp. uviedol skutočnosti, na ktorých základe bude možné podľa zákonom určených kritérií posúdiť vznik a rozsah ujmy. Súd mal za to, že k vzniku škody nedošlo. Súd sa nestotožňuje s názorom, že možno priamo porovnávať nemajetkovú ujmu za nedodržanie zákonnej lehoty na vydanie rozhodnutia a nárokom priznávaným Ústavným súdom SR za prietahy v konaní. Súd však nevidel dôvod, aby sa nemajetkovou ujmu a jej výškou škody vôbec zaoberal, keďže mal za to, že k vzniku škody ani nemajetkovej ujmy nedošlo. Žalobca vo svojej žalobe tvrdil, že o návrhu na zmenu exekútora bolo rozhodnuté po 995 dňoch. Súd zistil, že o návrhu na zmenu exekútora bolo rozhodnuté po dvoch rokoch a 8 mesiacoch od podania návrhu a po dvoch rokoch od doručenia vyčíslených trov pôvodného exekútora, teda 30- dňová zákonná lehota dodržaná nebola. Vznik škody alebo nemajetkovej ujmy nezávisí automaticky len od zistenia nedodržania zákonnej, či premeranej lehoty a nestačí len konštatovanie prekročenia 30- dňovej lehoty, pretože podstatné sú aj ďalšie relevantné okolnosti prípadu, napr. súčinnosť exekútora, oprávneného a súd mohol vo veci rozhodnúť až po zaslaní požadovaných dokladov, za dôležité okolnosti súd považoval aj tú skutočnosť, že žalobca ako oprávnený sa v exekučných konaniach domáhal vymoženía svojich pohľadávok na základe rozhodnutí rozhodcovských súdov a z rozhodovacej činnosti súdu je známe, že sa jedná o veľký počet návrhov, ktoré nie je možné fyzicky reálne vybaviť v zákonom stanovenej lehote v každom jednom prípade. Navyše v priebehu exekúcie, aj keď je podaný návrh na zmenu exekútora, ku žiadnej škode nemôže dôjsť a žalobca vznik škody ani nepreukázal, pretože pôvodný exekútor je podľa exekučného poriadku oprávnený a povinný vykonávať všetky úkony exekučného konania. Je oprávnený a povinný vo veci vykonávať všetky potrebné úkony v prospech oprávneného až do právoplatného rozhodnutia exekučného súdu o jeho zmene. Žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal vznik škody, ani príčinnú súvislosť medzi nedodržaním lehoty na rozhodnutie o zmene exekútora a prípadnou škodou. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol.

Na zistený skutkový stav prvostupňový súd z hľadiska právneho posúdenia aplikoval ustanovenia § 4 ods. 1 písm. a/ bod 1, § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (v znení účinnom do 31. 12. 2012 aj v znení účinnom od 01. 01. 2013), § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, zákona č. 514/2003 Z. z., § 41 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“), § 44 ods. 8 a 9 (v znení do 31. 08. 2005), Exekučného poriadku (v znení účinnom od 01. 12. 2006).

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že žalovanému, ktorý mal vo veci úspech, nepriznal náhradu trov konania, keďže žiadne nešpecifikoval a žiadne mu nevznikli.

Protí tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dôvodil, že súd prvého stupňa odňal účastníkovi konania možnosť konať pred súdom, nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav a nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a mal za to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že súd prvého stupňa v merite veci aplikoval novú právnu úpravu obsiahnutú v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., ktorá sa stala súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti, teda po založení zodpovednostného právneho vzťahu. Zdôraznil, že súd bol jednoznačne pri svojom rozhodovaní viazaný ust. § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z. Mal za to, že súd mu svojím rozhodnutím de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Argumentoval tým, že súd vytvára konštrukciu, podľa ktorej je návrh žalobcu na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy anulovaný značnou nedôveryhodnosťou údajov. Poukázal na to, že súd nemôže založiť odôvodnenie o zániku nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom na nedôveryhodnosti údajov. V tomto smere poukázal na to, že nemal k dispozícii súdny spis exekučného súdu a tak mohol niektoré skutočnosti len usudzovať a to podľa sekundárnych prejavov, ktoré mali v realite, z toho dôvodu ako dôkaz označil exekučný spis a žiadal použiť v ňom obsiahnuté listiny. Zdôraznil, že samotná nedôveryhodnosť údajov však nič nemôže zmeniť na tom, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, keď rozhodnutie nebolo vydané v zákonom stanovenej lehote. Zároveň namietal, že súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty i napriek tomu, že zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty a za situácie, že exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie totiž nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Ďalej dôvodil

tým, že súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami a jeho povinnosťou je aplikovať platné právo a navyiac jeho úvahy negujú stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy, nárast ekonomickej trestnej činnosti atď. Poukázal na to, že Dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok spôsobom vyhovujúcim požiadavkám čl. 6 ods. 1, ktorý zahŕňa aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote a pokiaľ súd a ani samotný štát neprijal žiadne opatrenia na riešenie vzniknutej kritickej situácie, tento nedostatok mu nemôže byť dávaný za vinu. Za prejav nesústredenej činnosti súdu prvého stupňa označil jeho presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom, v súvislosti s výsledkom konania, nakoľko vyhodnocoval skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli. Tým svoje rozhodnutie založil na nedostatočne zistenom skutkovom stave.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej OSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 OSP), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 OSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 OSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 OSP) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. a/, c/ a f/ OSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 v spojení s § 211 ods. 2 OSP) a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň ako sa vyvesil na úradnej tabuli (§ 21 ods. 2 vyhl. č. 543/2005 Z. z.) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, keďže napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 219 OSP.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 154 ods. 1 OSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Žalobca sa podaným návrhom domáhal od žalovaného náhrady majetkovej škody v sume 175 eur ako majetkovej škody a z titulu nemajetkovej ujmy v sume 1.825,56 eura, ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom súdu, v dôsledku nevydania rozhodnutia o návrhu na zmenu exekútora v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov a vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok v exekučnom konaní sp. zn. 9Er/831/2006. Majetková škoda predstavuje účelne vynaložené náklady spojené s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi dorúčením návrhu na zmenu exekútora a rozhodnutím o ňom. Vynaložil v tomto období na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému sumu 70,- eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40,- eur, na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom sumu 50,- eur a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15,- eur, spolu sumu 175,- eur. Nemajetkovú ujmu požadoval ako primeranú náhradu za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, za porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymoženie pohľadávky vo výške 1.825,56 eura, pričom pri výpočte vychádzal z alikvotného pomeru 55,32 eura za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu a to na základe aplikácie doktríny ústavného súdu, teda 663,88 eura za rok : 12 mesiacov v roku - 55,32 eura za mesiac. Exekučný súd bol bezdôvodne nečinný viac ako 995 dní.

Exekučné konanie bolo vedené pod sp. zn. 9Er/831/2006 na základe návrhu oprávneného podaného súdnemu exekútorovi Ing. Romanovi Liščákovi, so sídlom Exekútorského úradu Hlohovec, dňa 18. 09. 2006. Súdny exekútor doručil žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 25. 09. 2006. Dňa 29. 09. 2006 exekučný súd vydal poverenie č. 5402 042174, ktorým poveril súdneho exekútora Ing. Romana Liščáka vykonaním predmetnej exekúcie. Dňa 13. 12. 2007 doručil oprávnený súdu návrh na zmenu exekútora a žiadal, aby súd poveril vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. Listom zo dňa 10. 07. 2008 požiadala exekučný súd súdneho exekútora Ing. Romana Liščáka, aby oznámil súdu svoje vyjadrenie v súvislosti s návrhom na zmenu súdneho exekútora a aby si v súvislosti so zastavením exekúcie uplatnil vzniknuté trovy a špecifikoval ich. Dňa 06. 08. 2008 zaslal

exekútor vyčíslenie trov exekúcie. Následne exekučný súd uznesením č. k. 9Er/831/2006-20 zo dňa 27. 08. 2010 vyhovel návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora a poveril JUDr. Rudolfa Krutého vykonaním predmetnej exekúcie. Uznesením č. k. 9Er/831/2006-46 zo dňa 15. 03. 2013 exekučný súd vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zároveň ju zastavil. Súdnemu exekútorovi Ing. Romanovi Liščákovi priznal náhradu trov exekúcie vo výške 120,65 eura, na náhradu ktorých zaviazal oprávneného.

Odvolačný súd poukazuje na to, že odvolacie dôvody uvádzané v odvolaní vôbec nekorešponujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založený napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa. Žalobca podal množstvo návrhov s rovnakým predmetom konania, pričom vo všetkých konaniach podáva odvolania s totožným obsahom bez ohľadu na konkrétne okolnosti danej veci.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa tak hmotnoprávnu, ako aj procesnoprávnu oblasť. Odvolačný súd musí preto preskúmať zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté rozhodnutie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je však odvolačný súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 OSP vymedzuje výnimky, kedy odvolačný súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolačný súd viazaný vždy.

Odvolačný súd sa pri posudzovaní danej veci preto zaoberal len námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvého stupňa predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozsudku z hľadiska toho, či nedošlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d/ zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 31. 12. 2012, teda v čase, kedy malo dôjsť k spôsobeniu škody (ďalej len citovaný zákon), štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 v znení do 31. 12. 2012, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa ods. 2, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 citovaného zákona nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení do 31. 12. 2012, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa ods. 2, každý je povinný bez zbytočného odkladu na požiadanie príslušného orgánu, ktorý koná v mene štátu, písomne oznámiť skutočnosti, ktoré majú význam pre predbežné prerokovanie nároku.

Podľa § 19 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení do 31. 12. 2012, právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

Podľa ods. 2, najneskôr sa právo na náhradu škody premlčí za desať rokov odo dňa, keď bolo poškodenému doručené (oznámené) rozhodnutie, ktorým mu bola spôsobená škoda; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví alebo škodu spôsobenú rozhodnutím podľa § 7 a 8.

Podľa ods. 3, lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Podľa § 44 ods. 8 Exekučného poriadku, oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa § 44 ods. 9 Exekučného poriadku, súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 8 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným

spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Z hľadiska dikcie ust. § 9 ods. 1, 2 zák. č. 514/2003 Z. z. nemožno stotožňovať porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote a zbytočné prietahy v konaní, pričom ide o osobitné dôvody nesprávneho úradného postupu. Ak zákonodarca explicitne ustanovil, že za nesprávny úradný postup sa považuje porušenie orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, akýkoľvek extenzívny výklad by bol v rozpore s účelom zákona. Pokiaľ nebola dodržaná zákonná 30-dňová lehota na rozhodnutie o návrhu na zmenu exekútora (ak bola zákonom v danom období stanovená), takýto stav predstavuje nesprávny úradný postup súdu.

Nesprávny úradný postup však bez splnenia ostatných predpokladov vzniku škody a danosti príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a nesprávnym úradným postupom nezakladá vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú výkonom verejnej moci.

Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu urobil aj správny právny záver a svoje rozhodnutie aj správne odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, a preto s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 OSP sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

Zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov je osobitným zákonom upravujúcim zákonné predpoklady zodpovednosti štátu za škodu. Zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom je zodpovednosť objektívna bez zreteľa na zavinenie, ktorej sa nemožno zbaviť. Základnými predpokladmi vzniku tejto zodpovednosti je jednak v danej veci vytýkaný nesprávny úradný postup okresného súdu, ďalej existencia škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Prvým a zároveň jedným z rozhodujúcich predpokladov zodpovednosti za škodu je práve nesprávny úradný postup pri výkone verejnej moci, kedy štát zodpovedá za podmienok ustanovených zákonom č. 514/2003 Z. z. za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Keďže predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je súčasné - kumulatívne spojenie všetkých troch základných predpokladov, je zjavné, že bez zistenia prvého predpokladu - nesprávneho úradného postupu nie je už potom dôvodné skúmať existenciu vzniku škody, či nemajetkovej ujmy, resp. príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Dôkazné bremeno na preukázanie splnenia týchto podmienok znáša poškodený a ak ich preukáže, štát sa svojej zodpovednosti zbaviť nemôže.

Nesprávnym úradným postupom môže byť akákoľvek činnosť spojená s výkonom právomoci určitého štátneho orgánu, ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel ustanovených právnymi normami.

Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že v priebehu exekúcie v čase, keď je podaný návrh na zmenu exekútora k žiadnej škode nemôže dôjsť, keďže pôvodný exekútor má podľa zákona oprávnenie i povinnosť vykonávať úkony exekučného konania. Z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa vyplýva, že súd prvého stupňa po podaní návrhu na zmenu súdneho exekútora vykonával úkony potrebné k rozhodnutiu o návrhu na zmenu súdneho exekútora a následne o zmene súdneho exekútora aj rozhodol, pričom tieto úkony vykonával v akceptovateľnej lehote. Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky pritom platí, že samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty sa nepovažuje automaticky za porušenie základného práva účastníka konania, keďže je potrebné zohľadniť všetky okolnosti prípadu. Samotné nedodržanie lehoty nemožno totiž vnímať izolovane, oddelene od ostatných okolností, ktoré majú vplyv na jej plynutie. Vychádzajúc z okolností daného prípadu odvolací súd dospel rovnako ako súd prvého stupňa k záveru, že žaloba žalobcu je nedôvodná.

K aplikácii novej právnej úpravy § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí citoval ustanovenie § 9 ods. 2 v znení účinnom v čase začatia exekučného konania, teda v správnom znení, preto je táto námietka žalobcu nedôvodná. K odvolaciemu argumentu žalobcu o vyvrátení nároku žalobcu konštrukciou súdu o nedôveryhodnosti údajov žalobcu, uvedeného v návrhu, odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa zamietnutie nároku neodôvodnil nedôveryhodnosťou údajov žalobcu, pričom na rozhodnutie mal k dispozícii exekučný spis. K trvaní stavu právnej neistoty odvolací súd uvádza, že tým, že exekučný súd vykonával úkony smerujúce k rozhodnutiu o návrhu na zmenu súdneho exekútora, nemohlo dôjsť rozhodnutím súdu o návrhu žalobcu

na zmenu súdneho exekútora v akceptovateľnej lehote ani k posunutiu trvania právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Súd v danej veci správne aplikoval platné právo a rozhodol v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, v súlade s právom na spravodlivý súdny proces a v súlade s právom na prerokovanie veci v primeranom čase. V konaní nebolo zistené, že by v exekučnej veci, od ktorej si žalobca svoj nárok uplatňuje, nebolo rozhodnuté v primeranom čase.

Odvolací súd aj vzhľadom k tomu, že v danej veci v čase začatia exekučného konania Exekučný poriadok stanovil lehotu na rozhodnutie o návrhu na zmenu exekútora v dĺžke 30 dní, jej nedodržaním, s poukazom na vyššie uvedené argumenty, nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu v zmysle § 9 ods. 1 zák. č. 514/2002 Z. z., čím nebol naplnený základný predpoklad pre vznik zodpovednosti žalovaného na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny vo výroku podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP tak, že úspešnému žalovanému v odvolacom konaní náhradu trov tohto konania nepriznal, pretože si žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnil a ani mu žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.